

Bijlage – stand van zaken voorstellen gerelateerd aan kapitaalmarktunie

De afgelopen tijd is door het Roemeense Voorzitterschap hard gewerkt aan de lopende wetsvoorstellen uit het Actieplan Kapitaalmarktunie. Hieronder vindt u een overzicht van de voortgang van deze voorstellen. Op verschillende dossiers zijn reeds akkoorden bereikt.

Verordening en Richtlijn met betrekking tot het grensoverschrijdend aanbieden van beleggingsfondsen

Op 5 februari jl. is er een politiek akkoord bereikt tussen de lidstaten met het Europees Parlement. Het Europees Parlement moet nu haar standpunt bepalen in eerste lezing.

Door de richtlijn en verordening met betrekking tot het grensoverschrijdend aanbieden van beleggingsfondsen worden barrières voor het grensoverschrijdend aanbieden weggenomen. Het gaat hierbij o.a. om vereisten die gelden voor het aanbieden van beleggingsfondsen in een andere lidstaat, kosten van het toezicht en notificatievereisten.

Zo mogen lidstaten geen vertegenwoordiger verplicht stellen in de lidstaat waar beleggingsfondsen worden aangeboden. Bovendien is het niet toegestaan dat reclame-uitingen dienen te worden goedgekeurd voordat een beleggingsfonds grensoverschrijdend kan worden aangeboden in een lidstaat. Tevens dienen de kosten van het toezicht in verhouding te staan tot de taken van de toezichthouders ten aanzien van grensoverschrijdende activiteiten van beleggingsfondsen.

Herzien prudentieel kader beleggingsondernemingen

Op 26 februari jl. is er een compromis bereikt tussen het voorzitterschap en het EP over een herzien prudentieel kader voor beleggingsondernemingen, bestaande uit de nieuwe verordening prudentiële vereisten voor beleggingsondernemingen (de Investment Firm Regulation, 'IFR') en de richtlijn prudentieel toezicht op beleggingsondernemingen (de Investment Firm Directive, 'IFD'). Het Coreper van 20 maart jl. heeft het compromis bekrachtigd. De plenaire vergadering van het EP zal naar verwachting in april over het compromis stemmen. Het triloogakkoord komt overeen met de lijn zoals geschetst in mijn brief van 19 maart jl. (Kamerstukken II 2018/2019, 32545, nr. 102), en valt daarmee binnen de Nederlandse inzet. Met de IFR en IFD komt er een meer proportioneel prudentieel regime voor beleggingsondernemingen dat meer op de specifieke risico's van beleggingsondernemingen is toegesneden. Dit is een belangrijke stap op het gebied van de kapitaalmarktunie.

Verordening "sustainability-related disclosures in the financial services sector" (Verordening disclosure)

Deze verordening maakt onderdeel uit van een pakket aan maatregelen met betrekking tot de financiële sector dat duurzame financiering moet bevorderen (verordening taxonomie en benchmarks). Op 6 maart jl. is er een politiek akkoord bereikt tussen de lidstaten en het Europees Parlement. Het Europees Parlement moet nu haar standpunt bepalen in eerste lezing.

De verordening heeft betrekking op financiële instellingen die beleggingsproducten aanbieden of die namens hun klanten beleggen (o.a. beleggingsondernemingen en banken die beleggingsadvies

geven of individuele vermogens beheren en beheerders van beleggingsfondsen). Deze financiële instellingen dienen transparant te zijn over in hoeverre duurzaamheidsrisico's zijn geïntegreerd in hun beleggingsbeleid. Bovendien dienen deze instellingen op een duidelijke en coherente wijze ESG (ecologische, sociale en governance) factoren te integreren in hun beleggingsbeleid en dienen zij dit op hun website te publiceren. Tevens dient op de website te worden gepubliceerd of er rekening wordt gehouden met de negatieve impact van investeringsbeslissingen op ESG factoren en, zo ja, dan dient het due diligence beleid te worden gepubliceerd (comply or explain).

In de pre-contractuele informatie over een beleggingsproduct dient te worden opgenomen in hoeverre bij beleggingsbeslissingen rekening wordt gehouden met duurzaamheidsrisico's en de impact van duurzaamheidsrisico's op het rendement van het beleggingsproduct. Er komt geen mogelijkheid tot het aannemen van delegated acts onder de IORP richtlijn (Institutions for Occupational Retirement Provision Directive - Europese richtlijn voor tweedepijler pensioenen). Er komt ook geen mogelijkheid voor het aannemen van delegated acts onder de richtlijn niet-financiële informatie.

Verordening "climate transition and Paris-aligned benchmarks"

Op 25 februari jl. is er ten aanzien van het voorstel een politiek akkoord bereikt tussen de lidstaten en het Europees Parlement. Op 13 maart jl. is het akkoord in Coreper goedgekeurd.

Deze verordening maakt – naast de verordeningen voor disclosure en taxonomie - onderdeel uit van het actieplan voor de Europese Commissie om duurzame financiering in de financiële sector te bevorderen.

De verordening introduceert "*climate transition*" benchmarks, zijnde benchmarks met bedrijven die een tijdgebonden transitieplan hebben om hun CO₂-uitstoot tegen 2020 terug te dringen, en "*Paris-aligned*" benchmarks, zijnde benchmarks met bedrijven wiens activa verenigbaar zijn met de doelstellingen van Parijs. Daarnaast bevat het akkoord de verplichting voor alle benchmarkaanbieders om uit te leggen hoe zij de ESG-factoren (Environmental, Social, Governance) in hun investeringsstrategie hebben verwerkt en hoe hun methodologie in overeenstemming is met het doel om koolstofemissies te verminderen.

Tijdens de onderhandelingen is aan het voorstel toegevoegd dat de overgangstermijn voor cruciale benchmarks wordt verlengd met een termijn van twee jaar (tot 31 december 2021). Ook is opgenomen dat de Europese Commissie een rapport opstelt over de impact van het beleid voor derdelandenbenchmarks.

In het BNC-fiche heeft Nederland aangegeven zich te zullen inzetten voor meer duidelijkheid over de inhoud van de beoogde gedelegeerde handelingen. Tijdens de onderhandelingen zijn een aantal nadere eisen gesteld aan het totstandkomingsproces van de gedelegeerde handelingen, waardoor lidstaten vroeg in het proces betrokken zullen worden bij de inhoud. Nederland kan zich vinden in deze tegemoetkoming.

Verordening promotie mkb-groeimarkt

Op 6 maart jl. is er een compromis bereikt tussen het voorzitterschap en het EP dat op 20 maart jl. is aangenomen in het Coreper. De plenaire vergadering van het EP stemt in april over het voorstel.

Het voorstel beoogt een verlichting te bewerkstelligen van de diverse voorschriften die gelden op grond van de verordening marktmisbruik en de prospectusverordening voor mkb-ondernemingen die effecten uitgeven op een mkb-groeimarkt. De belangrijkste onderdelen zijn de mogelijkheid voor uitgevende instellingen om een lijst op te stellen met alleen permanente insiders (zonder ad hoc-insiders) en een vereenvoudigd prospectus voor uitgevende instellingen die willen overstappen van een mkb-groeimarkt naar een gereguleerde markt.

Nederland had een positieve grondhouding ten aanzien van het commissievoorstel, maar zag op onderdelen ruimte voor verbetering. In het compromis is op verschillende punten tegemoetgekomen aan de Nederlandse inbreng. Wat betreft de introductie van de lijst met permanente insiders, is er in het compromis een lidstaatoptie om een volledige lijst met insiders verplicht te stellen.

Nederland vindt het positief dat het EP een amendement in de verordening heeft geamendeerd die de Europese Commissie verplicht het succes en functioneren van de mkb-groeimarkt te monitoren en 18 maanden na inwerkingtreding van de verordening hierover een rapport te publiceren. Hiermee wordt een basis gelegd voor verdere voorstellen die de toegang voor het mkb tot de kapitaalmarkten kunnen bevorderen.

Verordening European System of Financial Supervision

Nadat in februari 2019 de Raad een algemene inzet heeft bereikt over de ESFS-review zijn kort daarna de onderhandelingen met het Europees Parlement gestart. Dit heeft eind maart tot een principeakkoord tussen de lidstaten en het Europees Parlement geleid dat op het Coreper van 1 april jl. is bekrachtigd door de lidstaten. De ESFS-review betreft maatregelen om, in het licht van de kapitaalmarktunie, de rol van de Europese Toezichthoudende Autoriteiten (ESA's) – de Europese Bankautoriteit (EBA), de Europese Verzekerings- en Pensioenautoriteit (EIOPA) en de Europese Effecten- en Marktenautoriteit (ESMA) – te versterken. Daar verdere integratie van de financiële markten ook de risico's van de stabiliteit van het financiële stelsel als geheel kan vergroten, ziet de ESFS-review ook op een versterking van het macroprudentiële toezicht door de inrichting van het Europese Comité voor Systeemrisico's (ESRB) te versterken. Hoewel Nederland graag meer ambitie had gezien, doet het in het Coreper bekrachtigde politieke akkoord recht aan de onderhandelingsinzet van Nederland, zoals verwoord in het BNC-fiche van 27 oktober 2017 (Kamerstukken II 2017/18, 22 112, nr. 2415).

Wat betreft de bestuursinrichting van de ESA's en bevoegdheden bevat het akkoord, in lijn met de Nederlandse positie, geen grote veranderingen ten opzicht van de huidige situatie. Zo mag een ESA twee aanvullende, Europese beleidsprioriteiten voorstellen en blijven nationale toezichthouders betrokken bij de zogenaamde *peer reviews*. EIOPA krijgt een grotere coördinerende rol bij de toepassing van de interne modellenmethode uit Solvency II zonder dat EIOPA meer bevoegdheden

krijgt ten aanzien van de methode zelf. Omtrent het publiceren van stresstesten blijft de status quo behouden, hetgeen inhoudt dat conform het BNC-fiche EIOPA niet verplicht wordt om de individuele resultaten van pensioenfondsen te publiceren. Er was helaas onvoldoende steun voor een uitgebreidere rol van de ESA's bij het derdelandenbeleid (beoordelen van equivalentiebeslissingen en het monitoren van ontwikkelingen in regelgeving en toezicht in derde landen). Op het gebied van centralisatie van toezicht is het resultaat dat ESMA toezicht zal houden op beheerders van cruciale benchmarks, bepaalde derdelandenbenchmarks en internationaal opererende datarapporteringsdienstverleners. Benchmarks en datarapporteringsdienstverleners zijn volgens Nederland bij uitstek de twee terreinen uit het voorstel waar centralisatie van toezicht zinvol is.

Aangaande de financiering van de ESA's is er eveneens weinig veranderd. Dit houdt in dat 40% vanuit het EU-budget wordt gefinancierd en 60% in rekening wordt gebracht bij de nationale toezichthouders. In het geval van Nederland worden deze kosten doorberekend aan de sector. Ook wordt de verdeelsleutel niet aangepast, waardoor de bijdrage van de Nederlandse financiële sector hetzelfde blijft.

Vooraf op het gebied van de inrichting van de ESRB had Nederland graag meer ambitie gezien. Nederland heeft zich, conform de motie Omtzigt, gedurende de onderhandelingen steeds uitgesproken tegen het voorstel van de Europese Commissie om de president van de ECB permanent als voorzitter van de ESRB te benoemen, omdat dit (een schijn van) belangenverstremming tussen de ECB en de ESRB kan veroorzaken. Er bleek onvoldoende steun om dit voorstel te schrappen. Vanwege enkele additionele waarborgen, waardoor het triloogakkoord een verbetering is ten opzichte van huidig recht, heeft Nederland toch ingestemd met het akkoord. Zo wordt de positie van de (onafhankelijke) vice-voorzitter van de ESRB wordt versterkt, zodat deze tegenwicht kan bieden aan de invloed van (de president van) de ECB binnen de ESRB. Er worden bovendien geen additionele ECB-leden met stemrecht toegevoegd. Tot slot wordt voorzien in een verplichting voor de Europese Commissie om na vijf jaar opnieuw te beoordelen of de missie en organisatie van de ESRB moet worden herzien, waarbij nadrukkelijk ook alternatieven voor de organisatie inrichting in acht moeten worden genomen.

Europees raamwerk voor gedekte obligaties

Op 26 februari jl. is er een compromis bereikt tussen het voorzitterschap en het EP over een Europees raamwerk voor gedekte obligaties. Dit compromis betreft een richtlijn over de uitgifte van gedekte obligaties en het overheidstoezicht op gedekte obligaties (de Covered Bonds Directive) en een wijziging van het bestaande artikel 129 uit de verordening kapitaalvereisten over blootstellingen in de vorm van gedekte obligaties. Het Coreper van 20 maart jl. heeft het compromis bekrachtigd. De plenaire vergadering van het EP zal naar verwachting in april over het compromis stemmen. Het triloogakkoord betekent voor Nederland vooral een voortzetting van bestaand beleid en valt daarmee binnen de Nederlandse inzet zoals aangegeven in het BNC-fiche.

Voortgang EMIR-toezicht en ESCB-statuut

In april vorig jaar heb ik uw Kamer per brief geïnformeerd over de aanbeveling van de Europese Centrale Bank (ECB) om het statuut van het Europees Systeem van Centrale Banken (ESCB) aan te vullen op het punt van centrale tegenpartijen (central counterparties; CCP's)¹. In december verleden jaar heb ik de voortgang in de onderhandelingen over de aanpassing van het statuut en het bredere pakket over de aanpassing van de European Markets Infrastructure Regulation (EMIR toezicht) nader toegelicht in de geannoteerde agenda van de ECOFIN-raad².

Op 21 maart jl. is in COREPER een triloogakkoord bereikt over het EMIR toezichtvoorstel inclusief aanpassing van het statuut van de ESCB. Het akkoord voorziet in de versterking van het Europese toezichtraamwerk voor CCP's in de EU en CCP's in derde landen. Het bereikte triloogakkoord ligt dicht bij het eerder bereikte Raadsakkoord en is in lijn met de Nederlandse onderhandelingsinzet zoals aan uw kamer gecommuniceerd in het BNC-fiche³. De coördinatie van toezicht op EU CCP's wordt versterkt door een grotere rol voor ESMA en de toezichtcolleges. Voor het toezicht op 3^e landen CCP's worden aanvullende instrumenten en bevoegdheden gecreëerd om beter grip te houden op systeemrelevante CCP's buiten de EU; waarbij intrekking van de erkenning door de EU zorgvuldig moet worden overwogen (kosten-baten analyse en als *last resort*). Na het akkoord maakte de ECB bekend de eerder door haar gewenste wijziging van het statuut in te trekken, omdat zij zich niet kon vinden in het bereikte akkoord tussen de Europese Commissie, Europees Parlement en de Raad. De ECB vond dat de compromistekst te zeer afweek van haar eigen voorstel voor nieuwe bevoegdheden op het gebied van clearingsystemen voor financiële instrumenten, omdat haar bevoegdheden te zeer zouden worden ingekaderd en bovendien niet golden voor CCP's die in de EU zijn gevestigd. De intrekking van de aanpassing van het ESCB statuut betekent dat het statuut niet wordt gewijzigd. De aanpassingen in de EMIR verordening vinden wel doorgang.

Nederland accepteert het besluit tot intrekking van de wijziging van het ESCB statuut door de ECB. Nederland heeft in de onderhandelingen haar bedenkingen geuit bij het feit dat er bij een brede bevoegdheidsgrondslag in het statuut, die de ECB wenste, parallel bevoegdheden uitgeoefend konden worden door de ECB op basis van het statuut en door de CCP toezichthouders op basis van EMIR. In de onderhandelingen heeft Nederland zich zodoende ervoor ingezet dat nieuwe bevoegdheden in het Statuut waar mogelijk in lijn met de EMIR-verordening ingekaderd moesten worden. Dit zodat het Statuut en de verordening zo goed mogelijk op elkaar aansloten. Mocht er op termijn een nieuw voorstel tot aanpassing van het ESCB statuut worden gedaan dan zal ik uw kamer nader informeren over de Nederlandse opstelling.

¹ Zie Kamerstuk 22112, nr. 2559.

² Zie geannoteerde Agenda Eurogroep en Ecofinraad 3 en 4 december 2018. Link: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/11/23/bijlage-geannoteerde-agenda-eurogroep-en-ecofinraad-3-en-4-december-2018>

³ Zie Kamerstuk 22112, nr. 2377.

Richtlijn Non-performing loans

Op 27 maart jl. is tussen de lidstaten in Coreper een algemene benadering (general approach) overeengekomen op basis waarvan de triloog met het EP en Commissie kan aanvangen, zodra het EP een onderhandelingspositie heeft vastgelegd.

Het voorstel beoogt opstapeling van niet-presterende kredieten op de balansen van banken aan te pakken door een kader te scheppen voor efficiënte, competitieve en transparante secundaire markten voor deze kredieten. Een krediet is niet-presterend als hierop, tegen de afspraken in, langer dan 90 dagen geen aflossing heeft plaatsgevonden. Het voorstel regelt uitwisseling van informatie tussen de kredietverstrekker, de koper van het niet-presterende krediet en de toezichthouder. Daarnaast stelt het voorstel eisen aan de beheerders van deze kredieten. Kredietbeheerders die aan de eisen voldoen kunnen deze dienst grensoverschrijdend aanbieden.

Voor Nederland is van belang dat het voorstel aansluit bij de inzet in het regeerakkoord om een incassoregister op te richten, waarin inhoudelijke eisen worden gesteld aan incassobureaus. Daarnaast wordt steeds aandacht gevraagd voor aspecten van consumentenbescherming. Nederland heeft ingestemd met de algemene benadering van de Raad en zal in de triloog blijven inzetten op regulering van de secundaire markt voor niet-presterende kredieten in enge zin.